

Landet, har været det i en lang Række af Aar og opfattes fremdeles paa den Maade, hvad jo alle Begivenheder viser. Den har været det i den Grad, at den endog affødte en Protestsang i en vis Periode. Men dermed forekommer det mig unægtelig, at dens Rolle som Nationalsang, hvis den nogen Sinde har haft en saadan Rolle, maa være udspillet. Den er i et halvt Hundrede Aar blevet brugt som Demonstrationssang af dem, der forfulgte bestemte politiske og militære Formaal, og derfor er den ogsaa i en Række af Aar afvist af alle dem, som ikke vilde godkende Moralens fra 1780. Den er ogsaa afvist i en lang Aarrække af det Venstre, der en Gang levede i vort Land, og af hvilket nu kun meget faa Efterkommere er tilbage. Det er i hvert Fald sikkert, at denne Sang kan ikke være og har aldrig været anerkendt som Nationalsang for Arbejdere og Bønder; og disse Befolkningslag hører dog formentlig med til Nationen endnu.

Vi har maaske ingen bestemt National-sang, men vi har i hvert Fald nogle smukke Sange, der besynger det Fædreland, som jeg elsker med en Styrke, der sikkert ikke er ringere end den, det ærede Medlem Hr. Pürschel har tilegnet sig selv. Jeg har ligesom det ærede Medlem Hr. Rode altid anerkendt den taktfulde Maade, hvorpaa Landets nuværende Konge er optraadt overfor andre med Hensyn til Anvendelsen af Sange ved Fester og Sammenkomster. Ogsaa jeg har i min Erindring Lejligheder, ved hvilke jeg selv har deltaget, og ved hvilke Kongen har været Vært, og hvor den fælles Sang, som han foranledigede afsunget, altid var „Der er et yndigt Land“. Da jeg i Sommer paa den danske Stats Vegne mødte i Dybbøl Skanser for at overtage dette historiske Mindesmærke, denne Folkepark, som man har ønsket at bevare ubeskaaret som det danske Folks og det danske Lands Særejendom, og da man, efter at der var talt, fandt Anledning til at synge, sang man ikke den Vise, hvori det lyner med Død og Ødelæggelse, man sang: „Der er et yndigt Land“. Ogsaa Rigsdagens Ledelse har i de 18—19 Aar, jeg har været Medlem af Rigsdagen, altid udvist den samme Taktfølelse. Ved talrige Sammenkomster, interparlamentariske og skandinaviske, hvad det nu har været for Sammenkomster, hvor Nationalsangen er blevet afsunget, har den Sang, der lød fra dansk Side, altid været „Der er et yndigt Land“. Det var aldrig den konservative Slagsang, man bød den danske Rigsdag. Derimod er denne Slagsang blevet benyttet i Teatre

og Restaurationer. I den gamle politiske Kamptid indførte man som Tegn paa godt og ondt, at Folk skulde rejse sig, naar denne Sang lød som et Led i „Elverhøj“. Det var ikke kunstnerisk Kultur, men konservativ Propaganda, man udviste, og det har i Tidens Løb fremkaldt mange pinlige Optrin. Det var derfor særdeles hensynsfuldt overfor Nationalteatret, da Undervisningsministeren søgte at afværge nye pinlige Optrin, hvis det var muligt at afværge saadanne. Jeg har set i Aviserne, at Ministeren faar Skyld for at have fjernet Sangen fra „Elverhøj“. Det er selvfølgelig Opdigt. Men det er rimeligt, at den ikke bør bruges ved Lejligheder, hvor det er Opgaven at samles til Hyldest af den danske Skueplads, den danske Skuespilkunst. Men Konservatismens Fortidsminder var altsaa ikke glemt ved den Lejlighed, hvor man søgte at afværge Gentagelser af de pinlige Optrin, der kendtes fra tidligere. De, der ved Nationalteatrets Jubilæumsfest iværksatte en betalt Demonstration, handlede hverken i Teatrets eller Nationens Tjeneste. Af de konservative Aviser ses det, at Demonstrationen var rettet mod Ministeriet. Ja vel, den var et Led i den Rustningsagitation, som den konservative Bevægelse og de konservative Aviser har rejst. Derom er der ikke Tvivl. Den Rustningsagitation, som nu igen paakræves. Men paa Ministeriet er denne Demonstration uden Virkning. Vi paavirkes kun af de Tilkendegivelser, der falder paa Valgde og her i Salen. Men har talt om Taktløshed hos dem, der ikke rejste sig, da disse lejede Demonstranter sang. Jeg erkender, at saaledes vil jeg for Fremtiden handle. Jeg staar ikke ret i Teatret eller Restaurationer, fordi tilfældige Personer istemmer deres Slagsang, og jeg forlanger heller ikke, at Højremænd skal rejse sig, naar Socialdemokrater samles og synger Socialistmarchen. Jeg rejser mig af Høflighed, hvis den, der forestaar en Sammenkomst, ønsker sine Gæsters Deltagelse i en Sang, selv om det er „Kong Christian“. Men selvbestaltede Personers Kommando er mig uvedkommende. I øvrigt er Stillingen under taktløse Personers latterlige Demonstrationer temmelig ligegyldig, i alt Fald kan jeg ikke afvinde den Slags Begivenheder, hvem der sidder, og hvem der staar, større Interesse.

Jeg har gjort disse Bemærkninger, fordi dette Spørgsmaal endogsaa af Ordførere er draget ind i Debatten, og dermed overlader jeg hver enkelt at staa ret eller sidde ned efter Behag.